

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Olomouci rozhodl samosoudkyní Mgr. Vandou Spáčilovou ve věci

žalobců: a) **Jiří Vrba**, narozený 3. 11. 1940
bytem Petrovice E62, 403 37 Petrovice
b) **Jitka Mikolášová**, narozená 7. 7. 1947
bytem Gočárova 598/30, 400 01 Ústí nad Labem - Klíše
oba zastoupení advokátem JUDr. Petrem Šťovíčkem, Ph.D.
sídlem Malostranské náměstí 5/28, 118 00 Praha

proti
žalované: **Česká republika - Státní pozemkový úřad**, IČO 01312774
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3
zastoupený advokátem Mgr. Davidem Kroftou
sídlem Újezd 450/40, 118 00 Praha 1 - Malá Strana

o nahrazení projevu vůle

takto:

I. **Nahrazuje se** projev vůle žalované uzavřít se žalobcem a) tuto smlouvu o převodu pozemku podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku:

„Česká republika – Státní pozemkový úřad
IČ: 013 12 774
se sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3
(dále jen „převodce“)

a

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Květoňová.

Jiří Vrba
nar. dne 3. 11. 1940
bytem Petrovice 62, 403 37 Petrovice u Ústí nad Labem
(dále jen „nabyvatel“)

uzavírají tuto smlouvu o převodu pozemku podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku:

I.

Česká republika – Státní pozemkový úřad má jako převodce v příslušnosti hospodaření s pozemkem parc. č. 413/27 v k. ú. Skrbeň, v obci Skrbeň, zapsaným u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrálního pracoviště v Olomouci.

Jiří Vrba je držitelem platného restitučního nároku pocházejícího z rozhodnutí pozemkového úřadu č. j. SPU 123035/2017/508102/Pc ze dne 31. 3. 2017.

II.

Převodce tímto bezúplatně převádí nabyvateli spoluvlastnický podíl v rozsahu id. 1/2 k pozemku parc. č. 413/27 v k. ú. Skrbeň, v obci Skrbeň, zapsanému u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrálního pracoviště v Olomouci, včetně všech jeho součástí a příslušenství, a nabyvatel předmětný spoluvlastnický podíl k nemovité věci včetně všech jeho součástí a příslušenství přijímá do svého vlastnictví.“

II. **Nahrazuje se** projev vůle žalované uzavřít se žalobkyní b) tuto smlouvu o převodu pozemku podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku:

„Česká republika – Státní pozemkový úřad
IČ: 013 12 774
se sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3
(dále jen „převodce“)

a

Jitka Mikolášová
nar. dne 7. 7. 1947
bytem Gočárova 598/30, 400 01 Ústí nad Labem
(dále jen „nabyvatel“)

uzavírají tuto smlouvu o převodu pozemku podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku:

I.

Česká republika – Státní pozemkový úřad má jako převodce v příslušnosti hospodaření s pozemkem parc. č. 413/27 v k. ú. Skrbeň, v obci Skrbeň, zapsaným u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrálního pracoviště v Olomouci.

Jitka Mikolášová je držitelem platného restitučního nároku pocházejícího z rozhodnutí pozemkového úřadu č. j. SPU 123035/2017/508102/Pc ze dne 31. 3. 2017.

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Květoňová.

II.

Převodce tímto bezúplatně převádí nabyvateli spoluvlastnický podíl v rozsahu id. ½ k pozemku parc. č. 413/27 v k. ú. Skrbeň, v obci Skrbeň, zapsanému u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrálního pracoviště v Olomouci, včetně všech jeho součástí a příslušenství, a nabyvatel předmětný spoluvlastnický podíl k nemovité věci včetně všech jeho součástí a příslušenství přijímá do svého vlastnictví.“

III. Žaloba o nahrazení projevu vůle žalované uzavřít se žalobci a) a b) smlouvy o bezúplatném převodu spoluvlastnických podílů k pozemku parc. č. 466/15 v k. ú. a obci Bystrovany, zapsanému u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrálního pracoviště v Olomouci, **se zamítá.**

IV. Řízení o nahrazení projevu vůle žalované uzavřít se žalobci a) a b) smlouvy o bezúplatném převodu spoluvlastnických podílů k pozemkům parc. č. 1857/3, parc. č. 1857/100 a parc. č. 306/4 v k. ú. Holice u Olomouce, obci Olomouc, zapsaným u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrálního pracoviště v Olomouci, **se zastavuje.**

V. Žalobci a) a b) **jsou povinni** zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 2 246,40 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Davida Krofty, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u zdejšího soudu dne 6. 6. 2022 se žalobci domáhali nahrazení projevu vůle žalované k uzavření smluv o bezúplatném převodu pozemků v k. ú. Holice u Olomouce, Skrbeň a Bystrovany, specifikovaných ve výročí I. – IV. tohoto rozsudku. Uvedli, že jsou oprávněnými osobami podle zák. č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon č. 229/1991 Sb.“), které disponují restitučními nároky z důvodu, že jim nebyl státem vrácen pozemek v k. ú. Libochovice, konkrétně část pozemku dle původního PK parc. č. 575 role (nyní dle KN část parc. č. 614/32, část parc. č. 614/33, část parc. č. 614/34, část parc. č. 614/35 a část parc. č. 614/36) o celkové výměře 901 m². Žalobci nesouhlasili s výší žalovanou evidované náhrady za odňatý pozemek, která byla stanovena částkou cca 4 000 Kč pro každého z nich, a z toho důvodu vedli se žalovanou spor u Obvodního soudu pro Prahu 3 (sp. zn. 4 C 237/2020). Rozsudkem vydaným v tomto řízení byla cena pozemku nevydaného žalobcům (dle vyhlášky č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb.) určena částkou 63 070 Kč, tedy nikoli 2x 4 000 Kč. V daném soudním řízení bylo prokázáno, že nevydaný pozemek měl být správně oceněn jako stavební, neboť byl žalobcům odňat za účelem výstavby rodinných domů, které se v místě dodnes nacházejí. Žalobci se za účelem saturace svých restitučních nároků (ve správné výši 2x 31 535 Kč) účastnili dvou veřejných nabídek, v jejichž rámci požádali o převod náhradních pozemků v k. ú. Cholupice a v k. ú. Písnice, avšak bezúspěšně. Dle ustálené judikatury Nejvyššího soudu v případě liknavého, svévolného či diskriminujícího postupu žalované může oprávněná osoba uplatnit nárok u soudu žalobou na vydání konkrétního vhodného pozemku, aniž by důvodnost takové žaloby bylo lze vázat na podmínku jeho zahrnutí do veřejné nabídky, přičemž takový postup nelze vůči ostatním oprávněným osobám pokládat za diskriminující (viz např. rozsudek sp. zn. 31 Cdo 3767/2009). Jako přinejmenším liknavý, ba až svévolný, lze kvalifikovat i takový postup žalované, jímž bez ospravedlnitelného důvodu ztěžovala uspokojení nároku oprávněné osoby zásadně předpokládaným postupem (tj. prostřednictvím veřejné nabídky pozemků) nesprávným ohodnocením nároku, tj. nesprávným určením ceny oprávněné osobě odňatých a nevydaných pozemků (viz např. usnesení sp. zn. 28 Cdo 155/2016). Dále pak bylo judikováno, že za pozemky je třeba oprávněné osobě poskytnout náhradu jako za pozemky určené pro stavbu dle § 14 odst. 1 oceňovací vyhlášky, byť pozemky byly v době převodu na stát v evidenci nemovitostí vedeny

jako zemědělské za situace, kdy v době prodeje existovala územně plánovací dokumentace, pozemky byly vykoupeny/odejmuty za účelem výstavby a po odkoupení/odejmutí byla výstavba bezprostředně realizována (viz např. usnesení sp. zn. 28 Cdo 1024/2018, 28 Cdo 427/2018 či 28 Cdo 5345/2017). V daném případě žalobci řádně usilovali o saturaci jejich restitučních nároků, žádali žalovanou mimosoudně o přecenění jejich výše, žalovaná však bez ospravedlnitelného důvodu dobrovolně výši nároků nepřecenila, byť pozemky byly žalobcům odnаты za účelem výstavby rodinných domů, k níž následně i došlo. Žalobci rovněž po přecenění nároků požádali žalovanou o převod jiných náhradních pozemků, avšak nebyli v restitučních řízeních úspěšní, tzn. náhradní pozemky jim nebyly převedeny. Proto se žalobci rozhodli požádat o převod náhradních pozemků prostřednictvím žaloby. Všechny žalobou uplatněné náhradní pozemky považovali žalobci za vhodné k převodu, když se ve všech případech jednalo o pozemky spadající do zemědělského půdního fondu, využívané jako orná půda a zemědělsky obhospodářované. Cenu těchto pozemků hodlali žalobci doložit znaleckým posudkem, a to ve lhůtě 1 měsíce po podání žaloby.

2. Žalovaná se k věci vyjádřila tak, že žalobou uplatněný nárok neuznává. Učinila nesporným, že žalobci jsou oprávněnými osobami, které disponují platným restitučním nárokem v celkové výši 63 070 Kč, nesouhlasila však s tím, že by byly splněny další judikaturou vymezené podmínky úspěšnosti daného typu žaloby. K tomu, aby se mohly oprávněné osoby domáhat převodu konkrétně vybraných pozemků mimo zákonem předvídaný postup (tj. mimo veřejné nabídky), je třeba kumulativní splnění dvou podmínek: 1) liknavý a diskriminační postup žalované vůči oprávněné osobě, 2) oprávněná osoba se nemůže domoci uspokojení svého nároku zákonem předvídaným způsobem. Uspokojení nároku oprávněné osoby způsobem, jenž se vymyká zákonem stanovenému postupu (srov. § 11a zákona o půdě), je považováno za výjimečné, uplatnitelné v situaci, jsou-li prokázány okolnosti, na jejichž podkladě lze postup Pozemkového fondu ČR (resp. žalované) kvalifikovat jako liknavý, svévolný či diskriminační, a kdy se oprávněná osoba přes svůj aktivní přístup nemůže dlouhodobě domoci svých práv (viz např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 4078/2015). Přitom případná historická liknavost právního předchůdce žalované, jež v návaznosti na skutková zjištění nalézacích soudů nadále nepřetrvává, neboť v mezidobí byly nastoleny podmínky, za jejichž využití by žalobkyně byla s to dosáti satisfakce majetkové újmy způsobené jejímu právnímu předchůdci, pak nemůže odůvodňovat odčinění přivoděné úhony mimo zákonem předvídaný postup, což by mělo zůstat výjimečnou eventualitou (viz např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 4926/2017). Ačkoli tedy v minulosti soudy shledaly přístup žalované jako liknavý a svévolný, neměl by být tento názor přijímán s univerzální platností. Poukazují-li žalobci na to, že jako přinejmenším liknavý lze kvalifikovat i takový postup žalované, jímž bez ospravedlnitelného důvodu ztěžovala uspokojení nároku oprávněné osoby zásadně předpokládaným postupem (účastí ve veřejné nabídce) nesprávným ohodnocením nároku, opomíjejí, že skutková situace ve věcech řešených v odkazované judikatuře byla zcela zjevně odlišná oproti té, která je posuzována v tomto řízení. Co se týče otázky přecenění výše restitučních nároků žalobců, tato byla řešena v samostatném řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 3, kdy i z rozsudku tohoto soudu vyplývá, že postup žalované při oceňování nároků žalobců nelze považovat za svévolný, liknavý či diskriminační. Ostatně sami žalobci v daném řízení uvedli, že postup žalované při přeceňování liknavý nebyl a není tedy zřejmé, z jakého důvodu nyní toto své stanovisko přehodnotili. Žalovaná přistupovala k otázce přecenění obezřetně tak, aby zjistila jeho správnou výši, k čemuž napomohl také znalecký posudek předložený žalobci v rámci předmětného řízení. Restituční nárok žalobců vyplývá ze správního rozhodnutí vydaného dne 31. 3. 2017, který byl následně předmětem doprojednání pozůstalosti usnesením dědického soudu ze dne 29. 9. 2020. Již v průběhu následně zahájeného řízení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 3 žalovaná dobrovolně na základě výše uvedeného znaleckého posudku učinila nesporným, že výše nároku

žalobců je 63 070 Kč a nejednalo se tedy o situaci, kdy by se žalobcům dlouhodobě nedostalo náhrady z důvodu liknavosti žalované. Za dané situace nelze přisvědčit žalobcům, že by se dlouhodobě a aktivně zajímali o přecenění svého restitučního nároku. Naopak je patrné, že žalovaná dobrovolně na základě provedených důkazů přistoupila k přecenění restitučního nároku žalobců bezprostředně poté, co byl nárok doprojednán v pozůstalostním řízení. Dovozejí-li dále žalobci liknavost žalované ze dvou jejich neúspěšných účastí na veřejných nabídkách, ani tato okolnost jim nárok na převod náhradních pozemků nezakládá. Žalobci se od přecenění jejich nároku společně zúčastnili toliko dvou veřejných nabídek, a to vždy ve vztahu jen k jedinému pozemku. Jedná se o veřejnou nabídku vyhlášenou dne 28. 5. 2021 o pozemek parc. č. 361/58 v k. ú. Cholupice, jehož minimální vyhlášená cena byla stanovena na částku 52 334,60 Kč. O pozemek požádalo více oprávněných osob. Žalovaná je vyzvala, aby nabídly za pozemek nárok vyšší, než je cena pozemku stanovena. Žalobci podali nabídku nároku ve výši 53 000 Kč, což znamená pouze o 665,40 Kč více. Jiná oprávněná osoba však nabídla nárok vyšší a pozemek byl proto bezúplatně převeden na tuto osobu. Dále se pak žalobci společně zúčastnili veřejné nabídky vyhlášené dne 15. 11. 2021 o pozemek parc. č. 990/57 v k. ú. Písnice, jehož minimální vyhlášená cena byla stanovena na částku 1.006,40 Kč. O tento pozemek taktéž požádalo více oprávněných osob. Žalovaná je vyzvala, aby nabídly za pozemek nárok vyšší, než je cena pozemku stanovena. Žalobci sice nabídku navýšili, nicméně jiná oprávněná osoba nabídla nárok ještě vyšší a pozemek byl proto bezúplatně převeden na tuto osobu. Pro případ neúspěšné účasti ve veřejné nabídce zákon neupravuje povinnost žalované uspokojit restituční nárok oprávněných osob převedením náhradních pozemků. Dle zákonné úpravy se tyto neúspěšné oprávněné osoby mají účastnit jiných (dalších) veřejných nabídek a uspokojit svůj restituční nárok touto cestou. Neexistuje ani jakákoliv judikatura, která by tento postup umožňovala. Povinností žalované je zejména vytvoření takových podmínek, aby k uspokojení řádným způsobem mohlo dojít, což žalovaná dozajista činí. Neznamená to však, že oprávněné osoby musí být nutně uspokojeny při každé účasti ve veřejné nabídce. Pouze až v případě, že se oprávněné osoby nemohou dlouhodobě domoci uspokojení jejich nároku, lze uvažovat o výjimečném uplatnění postupu převodu náhradních pozemků soudní cestou. Žalobci se k dnešnímu dni účastnili toliko dvou veřejných nabídek, přičemž při jedné z nich po výzvě žalované k nabídnutí vyššího nároku tento nárok navýšili pouze zcela zanedbatelně. Z tohoto tedy nelze usuzovat, že by se aktivně a dlouhodobě zajímali o uspokojení svého restitučního nároku. Žalovaná aktuálně již dlouhodobě nabízí ve veřejných nabídkách dostatečné množství pozemků o takových hodnotách, aby se z nich mohly uspokojit oprávněné osoby s jakoukoli výší restitučního nároku a pouhá skutečnost, že se žalobci zajímali o pozemky, o které projevíly zájem i další restituční osoby, nemůže jít k tíži žalované. Žalovaná je toho názoru, že ve věci není naplněna již základní podmínka úspěšnosti podané žaloby, a to nemožnost žalobců domoci se uspokojení svého nároku zákonem stanoveným způsobem. Žalobci nijak neprokázali, že by se po přecenění nemohli dlouhodobě domoci svých práv či že by jim v uspokojení ve veřejných nabídkách bránily jakékoli překážky. V neposlední řadě má pak žalovaná za to, že podané žalobě nelze vyhovět i z toho důvodu, že žalobci vybrané náhradní pozemky nejsou vhodné k převodu, v souvislosti s čímž předestřela základní judikatorní východiska týkající se posuzování této vhodnosti. V rámci následně podaného vyjádření pak vznesla konkrétní výhrady k jednotlivým žalobci vybraným pozemkům.

Soud učinil po provedeném řízení následující skutková zjištění:

3. Z rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Ústecký kraj ze dne 31. 3. 2017, č. j. SPU 123035/2017/508102/Pc, bylo zjištěno, že jím bylo rozhodnuto o tom, že žalobci nejsou vlastníky nemovitostí v k. ú. Libochovice, a to části pozemku dle původního PK parc. č. 575 role (nyní dle katastru nemovitostí části parc. č. 614/32, části parc. č. 614/33, části parc. č. 614/34, části parc. č. 614/35 a části parc. č. 614/36), orné půdy o celkové výměře

901 m². V odůvodnění úřad uvedl, že dne 7. 1. 1991 uplatnila Marie Vrbová – původní vlastnice nemovitostí – u věcně a místně příslušného správního orgánu nárok na vydání přesně specifikovaných nemovitostí v k. ú. Libochovice a Poplze, a to jako oprávněná osoba dle § 4 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. Po úmrtí žadatelky vstoupili do jejích práv jako oprávněné osoby její děti – žalobci, přičemž svou oprávněnost doložili usnesením OS v Ústí nad Labem č. j. 46 D 506/2014-16 a čestným prohlášením. Vlastnictví požadovaných nemovitostí přešlo na československý stát na základě nabídky bezplatného převodu majetku do státního socialistického vlastnictví, učiněné dne 22. 8. 1973 Marií Vrbovou, kdy tato nabídka byla dne 14. 11. 1971 přijata Finančním odborem ONV v Litoměřicích. V předešlých řízeních sice již bylo o všech požadovaných nemovitostech rozhodnuto, při digitalizaci katastrálního území Libochovice však bylo zjištěno, že parcela původního PK 575 nebyla dostatečně zidentifikována a nebylo tudíž dosud rozhodnuto o její části s výměrou 901 m². Vzhledem k tomu, že tato část PK 575 je v dnešní době ve vlastnictví fyzických osob, brání jejímu vydání žalobcům § 11 odst. 1 zák. č. 229/1992 Sb. Bylo proto rozhodnuto tak, že žalobci nejsou vlastníky této části předmětného pozemku, s tím, že jim dále svědčí nárok dle § 11a zákona, tj. požadovat finanční náhradu.

4. Z usnesení OS v Ústí nad Labem ze dne 29. 9. 2020, č. j. 46 D 506/2014-68, bylo zjištěno, že jím bylo rozhodnuto o pozůstalosti po Marii Vrbové, zemřelé dne 6. 5. 2014. Usnesením byla schválena dohoda dědiců – žalobců, podle níž každý z nich nabyl rovným dílem (podílem ve výši 1/2) restituční nárok zůstavitelky za Státním pozemkovým úřadem dle rozhodnutí č. j. SPU 123035/2017/208102/Pc, uplatněný zůstavitelkou jako původní oprávněnou osobou na základě § 9 zák. č. 229/1991 Sb.
5. Z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 bylo zjištěno, že jím byla určena cena pozemků nevydaných rozhodnutím Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Ústecký kraj, č. j. 123035/2017/508102/Pc ze dne 31. 3. 2017, určená dle vyhlášky č. 182/1988 Sb. ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., a to částkou 63 070 Kč. Z odůvodnění tohoto rozsudku vyplývá, že žalovaná nesporeovala, že žalobcům svědčí právo na náhradu za odňatý a nevydaný pozemek PK 575 v k. ú. Libochovice o výměře 901 m², na počátku řízení však sporeovala stavební charakter tohoto pozemku a trvala na ocenění pozemku jako pozemku zemědělského. V průběhu řízení, poté, co soud účastníkům sdělil, že důkazy předložené žalobci dostatečně prokazují stavební charakter pozemku, učinila žalovaná nespornou cenu pozemku 70 Kč/m². Soud v rámci svých skutkových zjištění mimo jiné zrekapituloval proces uspokojování restitučních nároků právní předchůdkyně žalobců Marie Vrbové, a to následujícím způsobem. Pozemek PK 575 v k. ú. Libochovice byl jmenované odňat dne 14. 11. 1974, kdy finanční odbor ONV Litoměřice přijal její nabídku na bezplatné odevzdání pozemků zapsaných na LV 417 pro k. ú. Libochovice. Následně byla mezi ONV v Litoměřicích a MěNV v Libochovicích uzavřena hospodářská smlouva, kterou byl předmětný pozemek převeden do správy MěNV za účelem výstavby. Odňatý pozemek byl posléze zčásti rozparcelován na 5 parcel (p. č. 614/32, 614/33, 614/34, 614/35 a 614/36) a tyto parcely byly v r. 1975 převedeny stavebníkům pro účely výstavby rodinných domů. V únoru 1975 byl stavebníkům zřízen občanskoprávní titul (dohody o zřízení práva osobního užívání) a následně během roku 1975 byla vydána stavební povolení na stavby rodinných domů, které byly v následujících letech fakticky postaveny a kolaudovány. Tyto rodinné domy se v místě nacházejí dodnes. V roce 1991 uplatnila následně Marie Vrbová u pozemkového úřadu svůj restituční nárok, k němuž přiložila listiny dokládající její původní vlastnické právo. Pozemkový úřad vydal dne 13. 12. 1991 rozhodnutí dle § 9 odst. 2 zák. č. 229/1991 Sb., kterým schválil dohodu o vydání pozemků uzavřenou dne 30. 10. 1991 mezi Zemědělským družstvem Libochovice a Marií Vrbovou a kde jako jeden z vydávaných pozemků je uveden i pozemek parc. č. 575. Uzavřením této dohody měli tehdy všichni restituční nárok Marie Vrbové za vypořádaný, a to jak pozemkový úřad, tak Marie Vrbová, která následně

v r. 2012 darovala svým dětem (žalobcům) veškeré takto vydané nemovitosti. Na konci roku 2016 vyšlo najevo, že nárok plynoucí z odnětí pozemku p. č. PK 575 je vyšší o výměru 901 m², kterou nelze z důvodu zastavenosti vydat. O této výměře tedy bylo rozhodnuto pozemkovým úřadem dne 31. 3. 2017 (viz shora uvedené rozhodnutí č. j. SPU 123035/2017/508102/Pc) a daný nárok byl následně předmětem doprojednání pozůstalosti po Marii Vrbové usnesením dědického soudu ze dne 29. 9. 2020 (viz shora uvedené usnesení č. j. 46 D 506/2014-68). Žalobci předložili v průběhu řízení znalecký posudek ústavu PROSCON, s. r. o. č. 3243/16/2020, v němž znalecký ústav ocenil pozemek postupem podle § 28a zákona č. 229/1991 Sb., tj. dle vyhl. č. 182/1988 Sb., ve znění vyhl. č. 316/1990 Sb. Výsledkem byla cena 70 Kč/m². Takto učiněná skutková zjištění Obvodního soudu pro Prahu 3 byla potvrzena i ve stávajícím řízení, v němž žalobci předložili celou řadu listin, které dané skutečnosti potvrzují. Konkrétně se jedná o:

- nabídku bezplatného převodu majetku do státního socialistického vlastnictví ze dne 22. 8. 1973, již Marie Vrbová nabídla československému státu, aby převzal bezplatně do státního socialistického vlastnictví její majetek, a to mimo jiné pozemky v k. ú. Libochovice,
- přijetí nabídky bezplatného odevzdání nemovitostí do státního socialistického vlastnictví ze dne 14. 11. 1974, již finanční odbor ONV v Litoměřicích přijal nabídku Marie Vrbové na bezplatné odevzdání mimo jiné pozemků v k. ú. Libochovice,
- žádost MNV v Libochovicích ze dne 13. 11. 1974, již MNV požádal o převedení pozemků darovaných Marií Vrbovou do své správy, s tím, že má v úmyslu využít je pro účely zástavby,
- hospodářskou smlouvu ze dne 1. 12. 1974, již došlo k převedení správy předmětného pozemku na MNV v Libochovicích,
- kolaudační rozhodnutí a dohody o zřízení práv osobního užívání k pozemkům p. č. 614/32, 614/33, 614/34, 614/35 a 614/36 v k. ú. Libochovice, z nichž plyne, že na oddělené a rozparcelované části PK 575 byly vystavěny rodinné domy a k pozemkům byla zřízena práva osobního užívání konkrétním fyzickým osobám,
- rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Ústecký kraj, Katastrálního pracoviště Litoměřice ze dne 14. 12. 2016, č. j. OR-830/2016-506, ve spojení s rozhodnutím Zeměměřičského a katastrálního inspektorátu v Liberci ze dne 24. 2. 2017, č. j. ZKI LI-O-3/72/2017-2, z nichž plyne, že z pozemku PK 575, odnětého v roce 1973 Marii Vrbové, byla v r. 1975 na podkladě geometrického plánu č. zak. 761-64b-72 oddělena část určená pro zástavbu. Nově vzniklé pozemky p. č. 614/32, 614/33, 614/34, 614/35 a 614/36 byly převedeny stavebníkům, aniž by byl současně úbytek výměry pozemku PK 575 využitý pro zástavbu vyznačen v souboru popisných informací. Z toho důvodu byla nesprávně evidována výměra pozemku ve zjednodušené evidenci PK 575 a tato byla následně chybně uvedena i v podkladech pro restituci; tato nesrovnalost ve výměrách byla zjištěna v roce 2016 v rámci obnovy katastrálního operátu k. ú. Libochovice převodem na digitální katastrální mapu, kdy došlo ke grafickému porovnání rastrů původního pozemkového katastru (PK) a katastru nemovitostí (KN),
- již výše uvedené rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Ústecký kraj, ze dne 31. 3. 2017, č. j. SPU 123035/2017/508102/Pc, jímž bylo rozhodnuto, že žalobci nejsou vlastníky části odnětého pozemku PK 575, který byl využit pro zástavbu, a OS v Ústí nad Labem ze dne 29. 9. 2020, č. j. 46 D 506/2014-68, jímž bylo rozhodnuto o doprojednání dědictví po Marii Vrbové – dosud nevypořádané části restitučního nároku plynoucího z nevydání části pozemku PK 575,
- znalecký posudek vypracovaný společností PROSCON, s. r. o., z něhož plyne cena nevydané části pozemku PK 575 role (dnes p. č. 614/32, 614/33, 614/34, 614/35 a 614/36) o výměře

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Květoňová.

901 m² v cenové úrovni podle vyhl. č. 182/1988 Sb., ve znění vyhl. č. 316/1990 Sb., ke dni nabytí účinnosti zák. č. 229/1991 Sb. a podle stavu k datu odnětí státem ve výši 70 Kčs/m², tj. celkem 63 070 Kčs,

- protokol o jednání ze dne 26. 11. 2020, z něhož plyne, že právní zástupce žalované u tohoto jednání jednak rozporoval znalecký posudek vypracovaný společností PROSOCON, s. r. o., kdy namítal jeho nepřezkoumatelnost a samotný znalecký ústav označil za nevěrohodný, zpracovávající nechvalně známé posudky obsahující závěry zcela zjevně ve prospěch oprávněných osob; dále uvedl, že byla-li zpracována studie ve vztahu k části pozemku PK 575, pak z ní nelze dovodit stavební charakter tohoto pozemku, neboť studii může zhotovit kdokoli z jakéhokoli důvodu; poukázal na to, že judikatura připouští dovození stavebního charakteru pozemku z existence směrného územního plánu, ani ten však v tomto případě nebyl označen a předložen, stavební charakter pozemku pak nelze dovodit ani z té skutečnosti, že v r. 1975 bylo vydáno stavební povolení na stavbu rodinných domů; připadala-li žalobcům výše jejich nároku ve výši cca 4 000 Kč pro každého nepřiměřeně nízká, lze tomu rozumět, avšak žalobcům nic nebrání účastnit se veřejných nabídek a společně žádat o poskytnutí náhradních pozemků; samosoudkyně následně v rámci téhož jednání sdělila účastníkům svůj předběžný právní názor, podle něhož má na základě žalobci předložených důkazů za prokázaný stavební charakter odňatých pozemků a dotázala se zástupce žalované na jeho názor ohledně jednotkové ceny části nevydaného pozemku PK 575 ve výši 70 Kč/m², k čemuž tento nebyl schopen se vyjádřit,
 - písemné vyjádření právního zástupce žalované ze dne 9. 12. 2020, v němž uvedl, že souhlasí s oceněním části odňatého pozemku v k. ú. Libochovice částkou 63 070 Kč dle znaleckého posudku spol. PROSOCON, s. r. o.
6. Ze shodných tvrzení účastníků a přehledů restitučních nároků žalobců bylo zjištěno, že žalovaná původně (před vydáním rozhodnutí Obv. soudu pro Prahu 3) evidovala nároky žalobců ve výši 4 189,65 Kč pro každého, následně pak byly v souladu s rozsudkem jmenovaného soudu tyto nároky navýšeny na výslednou částku 31 535 Kč pro každého. Nároky v této výši svědčí žalobcům dodnes. Z přípisů Státního pozemkového úřadu ze dnů 21. 4. 2020 a 1. 6. 2020 bylo zjištěno, že před zahájením sporu u Obv. soudu pro Prahu 3 žalovaná žalobcům sdělila, že o přecenění určené výše nároku by mohlo být uvažováno pouze tehdy, pokud by žalobci doložili dokumenty prokazující stavební charakter nevydaného pozemku v době jeho převzetí čsl. státem podle tehdy platné legislativy, která definovala stavební pozemek jako místo vymezené územním plánem k zastavění.
7. Z výzev žalované k podání nabídky nároků na převod pozemku ze dnů 9. 7. 2021 a 7. 2. 2022 a z protokolů o vyhodnocení těchto výzev bylo zjištěno, že žalobci se v minulosti účastnili dvou veřejných nabídek vyhlášených žalovanou, v jejichž rámci usilovali o převod náhradních pozemků v k. ú. Cholutice a v k. ú. Písnice. Minimální vyhlášená cena pozemku v k. ú. Cholutice činila 52 334,60 Kč, přičemž žalobci nabídli k zisku tohoto pozemku část svého nároku ve výši 53 000 Kč. Minimální vyhlášená cena pozemku v k. ú. Písnice pak činila 1 006,40 Kč a žalobci nabídli k zisku tohoto pozemku část svého nároku ve výši 20 000 Kč. Ani v jednom řízení nebyli žalobci úspěšní, tzn. nezískali náhradní pozemek do svého vlastnictví, neboť v obou případech nabídli jiní zájemci vyšší částku.
8. Z nesporných tvrzení účastníků a výpisů z katastru nemovitostí bylo zjištěno, že Česká republika je vlastníkem pozemků p. č. 413/27 v k. ú. Skrbeň, p. č. 466/15 v k. ú. Bystrovany a p. č. 1857/3, p. č. 1857/100, p. č. 306/4 v k. ú. Holice u Olomouce. Příslušnost hospodařit s těmito pozemky náleží Státnímu pozemkovému úřadu.

9. Z územního plánu obce Skrbeň (textové části a mapy pozemku p. č. 413/27) bylo zjištěno, že tento územní plán vymezuje mimo jiné 9 ploch změn v krajině, a to mj. plochu K05 s kódem využití NSzpv a místním názvem Nad Oleškami, která představuje plochu pro revitalizaci, jež má vytvářet pozvolný přechod mezi zastavěným územím a intenzivně využívanou zemědělskou krajinou. Územní plán dále vymezuje hlavní, přípustné a nepřípustné využití této plochy: hlavní využití má spočívat ve tvorbě kompromisně využívaných ekosystémů zprostředkovávajících stabilizující funkci přírodních zón v krajině; přípustným je pak mimo jiné využití plochy pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Plocha má být využívána v souladu s jí přiděleným indexem, což u plochy NSzpv zahrnuje mimo jiné možnost zemědělské produkce na zemědělském půdním fondu s výjimkou velkovýrobních forem obhospodařování, zemědělské využití pro drobné hospodaření a soukromou zeleň včetně výsadby užitkových a okrasných dřevin, stavbu účelových komunikací či stavbu a zařízení veřejné technické infrastruktury. Pozemek p. č. 413/27 v k. ú. Skrbeň spadá dle jeho umístění na mapě právě do plochy K05, NSzpv.
10. Z ortofotomapy pozemku p. č. 413/27 v k. ú. Skrbeň bylo zjištěno, že daný pozemek je aktuálně využíván pro zemědělské účely – jedná se o pole. Z tabulky – přehledu uživatelů pozemků ve vlastnictví žalované pak bylo zjištěno, že uvedený pozemek je užíván společností FARMA Ing. Josef Zatloukal s. r. o. jako orná půda.
11. Ze znaleckého posudku z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady Ing. Jarmily Tiché bylo zjištěno, že cena pozemku p. č. 413/27 v k. ú. Skrbeň dle vyhlášky č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., činila ke dni 24. 6. 1991 (nabytí účinnosti zák. č. 229/1991 Sb.) a podle stavu ke dni vypracování posudku částku 42 070,25 Kčs. Cena pozemku p. č. 466/15 v k. ú. Bystrovany pak činila částku 44 283,82 Kčs, cena pozemku p. č. 1857/3 v k. ú. Holice u Olomouce činila částku 904 230 Kčs, cena pozemku p. č. 1857/100 v k. ú. Holice u Olomouce činila 409 185 Kčs a cena pozemku p. č. 306/4 v k. ú. Holice u Olomouce činila 750 735 Kčs.
12. Z rozsudku zdejšího soudu ze dne 4. 2. 2022, č. j. 24 C 46/2020-1164, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 18. 10. 2022, č. j. 69 Co 176/2022, bylo zjištěno, že pozemek p. č. 466/15 v k. ú. Bystrovany byl již pravomocně vydán jiné oprávněné osobě.
13. Z dalších provedených důkazů soud nezjistil žádné pro posouzení věci relevantní skutečnosti. Žalovanou předložené přehledy cen pozemků zařazených do veřejných nabídek v letech 2020-2021 postrádají z hlediska níže učiněného právního posouzení věci jakoukoli relevanci, předložené rozsudky OS v Kladně a KS v Praze pak vycházely ze zcela jiného skutkového stavu věci a pro projednávanou věc z nich tak nemohly být dovozeny žádné významnější skutečnosti či závěry. Stejně tak soud neprováděl další stranami navržené důkazy, když takový postup shledal nadbytečným (z již dosud provedených důkazů lze učinit bezpečný závěr o skutkovém stavu věci) – např. žalovanou předložené důkazy v podobě výňatků z územních plánů obcí Olomouc a Bystrovany bylo zcela nadbytečné provádět v situaci, kdy řízení bylo ohledně pozemků v k. ú. Holice u Olomouce zastaveno a ve vztahu k pozemku v k. ú. Bystrovany byla žaloba zamítnuta.
- Soud učinil následující závěr o skutkovém stavu:
14. Právní předchůdkyně žalobců Marie Vrbová byla v 70. letech minulého století vlastnící mj. pozemku evidovaného ve zjednodušené evidenci PK 575 v k. ú. Libochovice. Předmětný pozemek byl Marii Vrbové odňat dne 14. 11. 1974, kdy finanční odbor ONV Litoměřice přijal její nabídku na bezplatné odevzdání pozemků zapsaných na LV 417 pro k. ú. Libochovice do vlastnictví čsl. státu. Následně byla mezi ONV v Litoměřicích a MěNV v Libochovicích uzavřena hospodářská smlouva, kterou byl předmětný pozemek převeden do správy MěNV za účelem výstavby. Odňatý pozemek byl následně zčásti rozparcelován na dalších 5 parcel (p. č. 614/32, Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Květoňová.

614/33, 614/34, 614/35 a 614/36) a tyto parcely byly převedeny stavebníkům pro účely výstavby rodinných domů. Se stavebníky byly uzavřeny dohody o zřízení práva osobního užívání, byla jim vydána stavební povolení a v místě došlo k výstavbě rodinných domů, které se zde nacházejí dodnes. Dne 7. 1. 1991 uplatnila Marie Vrbová u věcně a místně příslušného správního orgánu nárok na vydání nemovitostí, které původně vlastnila v k. ú. Libochovice a Poplze, a to jako oprávněná osoba dle § 4 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. Pozemkový úřad vydal dne 13. 12. 1991 rozhodnutí dle § 9 odst. 2 zák. č. 229/1991 Sb., kterým schválil dohodu o vydání pozemků uzavřenou dne 30. 10. 1991 mezi Zemědělským družstvem Libochovice a Marií Vrbovou a kde jako jeden z vydávaných pozemků je uveden i pozemek parc. č. 575. V roce 2012 darovala Marie Vrbová všechny jí vydané pozemky svým dětem – žalobcům a po jejím úmrtí v r. 2014 vstoupili žalobci i do všech dalších jejích práv. V roce 2016 vyšlo v souvislosti s obnovou katastrálního operátu v k. ú. Libochovice převodem na digitální katastrální mapu najevo, že z pozemku PK 575, odňatého v roce 1973 Marií Vrbové, byla v r. 1975 na podkladě geometrického plánu č. zak. 761-64b-72 oddělena část určená pro zástavbu v celkové výměře 901 m². Nově vzniklé pozemky p. č. 614/32, 614/33, 614/34, 614/35 a 614/36 byly převedeny do užívání stavebníkům, aniž by byl současně úbytek výměry pozemku PK 575 využitý pro zástavbu vyznačen v souboru popisných informací. Z toho důvodu byla nesprávně evidována výměra pozemku ve zjednodušené evidenci PK 575 a tato byla následně chybně uvedena i v podkladech pro restituci. Z uvedeného vyplynulo, že dosud nebyla vypořádána část restitučního nároku žalobců týkající se nevydání předmětné části pozemku PK 575. Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Ústecký kraj proto vydal dne 31. 3. 2017 rozhodnutí č. j. SPU 123035/2017/508102/Pc, jímž rozhodl, že žalobci nejsou vlastníky příslušné části pozemku PK 575 v k. ú. Libochovice, kterou není možno vydat z důvodu zástavby, a že tedy žalobcům nadále svědčí toliko právo na poskytnutí odpovídající náhrady. Usnesením OS v Ústí nad Labem ze dne 29. 9. 2020, č. j. 46 D 506/2014-68, byla schválena dohoda dědiců – žalobců, podle níž každý z nich nabyl rovným dílem (podílem ve výši 1/2) takto dodatečně najevo vyšlý restituční nárok Marie Vrbové za Státním pozemkovým úřadem. Žalobci se následně přípisem adresovanými žalované pokoušeli dosáhnout přecenění jejich restitučních nároků, evidovaných žalovanou ve výši 4 189,65 Kč pro každého, na což jim bylo odpovězeno, že o daném přecenění by mohlo být uvažováno pouze tehdy, pokud by žalobci doložili dokumenty prokazující stavební charakter nevydaného pozemku v době jeho převzetí čl. státem podle tehdy platné legislativy, která definovala stavební pozemek jako místo vymezené územním plánem k zastavění. Žalobou podanou k Obvodnímu soudu pro Prahu 3 se následně žalobci domáhali určení ceny pozemků nevydaných rozhodnutím Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Ústecký kraj č. j. SPU 123035/2017/208102/Pc, kdy v rámci tohoto řízení prokázali stavební charakter předmětných pozemků, a tedy jejich celkovou cenu nikoli 8 379,30 Kč, nýbrž 63 070 Kč (70 Kčs/m²). Žalovaná v rámci tohoto řízení nejprve nesouhlasila s tím, že by odňaté a nevydané pozemky měly být oceněny jako pozemky stavební, v souvislosti s čímž namítala vady žalobci předloženého znaleckého posudku společnosti PROSOCON, s. r. o. jakož i řadu dalších skutečností, v návaznosti na sdělení předběžného právního názoru soudu, jenž považoval stavební charakter těchto pozemků za dostatečně prokázaný, však následně vyjádřila – přípisem zaslaným soudu 9 dnů před vyhlášením rozsudku – souhlas s žalobci uváděnou cenou ve výši 63 070 Kč. Žalobci se následně účastnili celkem 2 veřejných nabídek vyhlášených žalovanou, v jejichž rámci usilovali o převod náhradních pozemků v k. ú. Cholutice a v k. ú. Písnice. Minimální vyhlášená cena pozemku v k. ú. Cholutice činila 52 334,60 Kč, přičemž žalobci nabídli k zisku tohoto pozemku část svého nároku ve výši 53 000 Kč. Minimální vyhlášená cena pozemku v k. ú. Písnice pak činila 1 006,40 Kč a žalobci nabídli k zisku tohoto pozemku část svého nároku ve výši 20 000 Kč. Ani v jednom řízení nebyli žalobci úspěšní, tzn. nezískali náhradní pozemek do svého vlastnictví, neboť v obou případech nabídli jiní zájemci vyšší částku.

Cena pozemků navrhovaných k převodu v rámci tohoto řízení dle vyhlášky č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., činila ke dni 24. 6. 1991 (nabytí účinnosti zák. č. 229/1991 Sb.) a podle stavu ke dni vypracování posudku Ing. Jarmily Tiché u pozemku p. č. 413/27 v k. ú. Skrbeň částku 42 070,25 Kčs, u pozemku p. č. 466/15 v k. ú. Bystrovany pak činila částku 44 283,82 Kčs. Pozemek v k. ú. Bystrovany byl však již rozhodnutím zdejšího soudu ze dne 4. 2. 2022, č. j. 24 C 46/2020-1164, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 18. 10. 2022, č. j. 69 Co 176/2022, pravomocně vydán jiné osobě. Co se pozemku v k. ú. Skrbeň týče, tento je územním plánem obce Skrbeň zařazen do plochy K05 s kódem využití NSzpv a místním názvem Nad Oleškami, která představuje plochu pro revitalizaci, jež má vytvářet pozvolný přechod mezi zastavěným územím a intenzivně využívanou zemědělskou krajinou. Jeho hlavní využití má spočívat ve tvorbě kompromisně využívaných ekosystémů zprostředkovávajících stabilizující funkci přírodních zón v krajině, přípustným je pak mimo jiné využití plochy pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Plocha má být využívána v souladu s jí přiděleným indexem, což u plochy NSzpv zahrnuje mimo jiné možnost zemědělské produkce na zemědělském půdním fondu s výjimkou velkovýrobních forem obhospodařování, zemědělské využití pro drobné hospodaření a soukromou zeleň včetně výsadby užitkových a okrasných dřevin, stavbu účelových komunikací či stavbu a zařízení veřejné technické infrastruktury. Pozemek je aktuálně využíván pro zemědělské účely, a to společností FARMA Ing. Josef Zatloukal s. r. o. jako orná půda.

15. Podle § 4 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. oprávněnou osobou je státní občan České a Slovenské Federativní Republiky, jehož půda, budovy a stavby, patřící k původní zemědělské usedlosti, přešly na stát nebo na jiné právnické osoby v době od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 způsobem uvedeným v § 6 odst. 1.
16. Podle § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 229/1991 Sb. oprávněným osobám budou vydány nemovitosti, které přešly na stát nebo na jinou právnickou osobu v důsledku smlouvy o darování nemovitostí uzavřené dárce v tísni.
17. Podle § 11 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. pozemky nebo jejich části nelze vydat v případě, že: a) k pozemku bylo zřízeno právo osobního užívání, s výjimkou případů, kdy bylo toto právo zřízeno za okolností uvedených v § 8, b) na pozemku bylo po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby zřízeno veřejné nebo neveřejné pohřebiště, c) pozemek byl po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby zastavěn; pozemek lze vydat, nebrání-li stavba zemědělskému nebo lesnímu využití pozemku, nebo jedná-li se o stavbu movitou, nebo dočasnou, nebo jednoduchou, nebo drobnou a nebo stavbu umístěnou pod povrchem země. Za zastavěnou část pozemku se považuje část, na níž stojí stavba, která byla zahájena před 24. červnem 1991, a část pozemku s takovou stavbou bezprostředně související a nezbytně nutná k provozu stavby. Zahájením stavby se rozumí datum skutečného zahájení stavby, zapsané do stavebního deníku a oznámené stavebnímu úřadu, pokud byla stavba zahájena do dvou let od vydání stavebního povolení, d) na pozemku byla na základě územního rozhodnutí, s výjimkou osad dočasně umístěných, zřízena zahrádková nebo chatová osada nebo se na pozemku nachází zahrádková nebo chatová osada, která byla zřízena před 1. říjnem 1976, e) na pozemku, který byl vyňat ze zemědělského půdního fondu, bylo na základě územního rozhodnutí zřízeno tělovýchovné nebo sportovní zařízení nebo se na pozemku nachází tělovýchovné nebo sportovní zařízení, které bylo zřízeno před 1. říjnem 1976, f) nelze-li provést identifikaci parcel z důvodu nedokončeného přidělového řízení podle dekretu č. 12/1945 Sb., dekretu č. 28/1945 Sb., zákona č. 142/1947 Sb. a zákona č. 46/1948 Sb.
18. Podle § 11a odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. oprávněným osobám uvedeným v § 4, kterým podle tohoto zákona nelze vydat pozemek odňatý způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 a 2, převádí

pozemkový úřad jiné pozemky na základě veřejných nabídek, není-li dále stanoveno jinak. Osoby, na které právo oprávněné osoby na bezúplatný převod jiného pozemku přešlo děděním nebo převodem práva podle § 13 odst. 8 písm. b), se pro účely tohoto zákona považují za oprávněné osoby.

19. Podle § 11a odst. 14 zákona č. 229/1991 Sb. cena pozemků uvedená ve veřejné nabídce se stanoví podle vyhlášky č. 182/1988 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., přičemž pozemky určené schválenou územně plánovací dokumentací k zastavění budou oceněny jako stavební. Ustanovení § 6 vyhlášky č. 85/1976 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů, se nepoužijí. Stejným způsobem se ocení i pozemky převáděné mimo veřejnou nabídku podle odstavce 11.
20. Podle § 14 odst. 1 věta druhá zákona č. 229/1991 Sb. oprávněné osobě náleží náhrada za pozemek, který se podle tohoto zákona nevydá a za který nebyl poskytnut jiný pozemek.
21. Podle § 16 odst. 1 věta první zákona č. 229/1991 Sb. za pozemky, které se podle tohoto zákona nevydávají a za které nelze poskytnout jiný pozemek, náleží peněžitá náhrada ve výši ceny odňatého pozemku stanovené podle § 28a, pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 14 odst. 8).
22. Podle § 28a zákona č. 229/1991 Sb. pokud tento zákon nestanoví jinak, poskytují se náhrady podle tohoto zákona v cenách platných ke dni 24. června 1991, a to u věcí nemovitých v cenách podle vyhlášky č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., a u věcí movitých v zůstatkových účetních cenách, u věcí movitých s nulovou zůstatkovou cenou ve výši 10 % pořizovací ceny.
23. Podle § 6 odst. 1 zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, podle tohoto zákona nebo zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, anebo zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, nelze převádět z vlastnictví státu na jiné osoby a) zemědělské pozemky, na jejichž vydání bylo uplatněno právo podle jiného právního předpisu a o jejichž vydání nebylo dosud rozhodnuto, b) zemědělské pozemky nebo jejich části určené územním plánem nebo regulačním plánem anebo rozhodnutím o umístění stavby k zastavění veřejně prospěšnými stavbami nebo stavbami dopravní infrastruktury nebo těmito stavbami již zastavěné, s výjimkou zemědělských pozemků 1. převáděných podle § 7 nebo § 10 odst. 1 nebo 2, 2. převáděných se souhlasem obce nebo kraje na osoby, které mají podle schválené stavební dokumentace uskutečnit výstavbu podle § 17 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, 3. převáděných se souhlasem obce nebo kraje směnou za jiné nemovitosti podle § 17 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebo 4. určených platnou územně plánovací dokumentací nebo již využitých ke zřízení technické infrastruktury; v případě pochybností vydá na základě žádosti Státního pozemkového úřadu vyjádření příslušný úřad územního plánování, c) zemědělské pozemky určené k řešení podle § 2 zákona č. 139/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, u kterých je v katastru nemovitostí vyznačena poznámka o zahájení pozemkových úprav, d) majetek, o jehož převodu na jiné osoby bylo rozhodnuto podle jiného právního předpisu, e) zemědělské pozemky ve vojenských újezdech, f) zemědělské pozemky v národních přírodních památkách, národních přírodních rezervacích a na územích národních parků; dále nelze převádět zemědělské pozemky v přírodních rezervacích a v přírodních památkách, s výjimkou zemědělských pozemků, k jejichž zřízení vydalo Ministerstvo životního prostředí podle jiného právního předpisu, g) pozemky, u nichž bylo Státním pozemkovým úřadem zahájeno správní řízení podle § 3 odst. 3, do doby vydání pravomocného rozhodnutí, nebo h) pozemky tvořící rezervu státních pozemků podle § 3 odst. 1 písm. b).

24. Podle § 96 odst. 1 a 2 o. s. ř. žalobce (navrhovatel) může vzít za řízení zpět návrh na jeho zahájení, a to zčásti nebo zcela (odst. 1). Je-li návrh vzat zpět, soud řízení zcela, popřípadě v rozsahu zpětvzetí návrhu, zastaví. Je-li návrh na zahájení řízení vzat zpět až po té, co již soud o věci rozhodl, avšak rozhodnutí není dosud v právní moci, soud rozhodne v rozsahu zpětvzetí návrhu též o zrušení rozhodnutí (odst. 2). Jestliže ostatní účastníci se zpětvzetím návrhu z vážných důvodů nesouhlasí, soud rozhodne, že zpětvzetí návrhu není účinné. Nebylo-li dosud o věci rozhodnuto, pokračuje soud po právní moci usnesení v řízení (odst. 3). Ustanovení odstavce 3 neplatí, dojde-li ke zpětvzetí návrhu dříve, než začalo jednání (odst. 4).
25. Vzhledem k tomu, že žalobci vzali v návaznosti na sdělení předběžného právního názoru soudu žalobu zčásti zpět v rozsahu týkajícím se pozemků v k. ú. Holice u Olomouce (kdy hodnota každého z těchto pozemků výrazně převyšuje výši restitučního nároku žalobců), a že žalovaná vyslovila s tímto částečným zpětvzetím žaloby souhlas, rozhodl soud tak, že řízení v této části zastavil (výrok IV.).
26. Vzhledem k tomu, že pozemek p. č. 466/15 v k. ú. Bystrovany byl již rozhodnutím zdejšího soudu ze dne 4. 2. 2022, č. j. 24 C 46/2020-1164, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 18. 10. 2022, č. j. 69 Co 176/2022, pravomocně vydán jiné oprávněné osobě, byla žaloba v části týkající se tohoto pozemku zamítnuta (výrok III.).
27. Dále pak soud posoudil shora zjištěný skutkový stav po právní stránce a dospěl k závěru, že v části, v níž se žalobci domáhali bezúplatného převodu pozemku p. č. 413/27 v k. ú. Skrbeň, je žaloba důvodná.
28. Podle ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu platí, že v případě liknavého, svévolného či diskriminujícího postupu žalované (jež je nástupkyní Pozemkového fondu ČR a jejíž práva a povinnosti vykonává Státní pozemkový úřad) může oprávněná osoba nárok uplatnit u soudu žalobou na vydání konkrétního vhodného pozemku, aniž by důvodnost takové žaloby bylo lze vázat na podmínku jeho zahrnutí do veřejné nabídky, a že takový postup (jenž je výrazem zásady *vigilantibus iura scripta sunt*) nelze vůči ostatním oprávněným osobám pokládat za diskriminující (srov. především rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2009, sp. zn. 31 Cdo 3767/2009, uveřejněný pod číslem 62/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či např. navazující usnesení ze dne 5. 4. 2022, sp. zn. 28 Cdo 693/2022). Dále je soudní praxe ustálena i v tom, že jako přinejmenším liknavý (ba až svévolný) lze kvalifikovat i takový postup žalované, jímž bez ospravedlnitelného důvodu ztěžovala uspokojení nároku oprávněné osoby zásadně předpokládaným postupem (tj. prostřednictvím veřejné nabídky pozemků) nesprávným ohodnocením nároku, tj. nesprávným určením ceny oprávněné osobě odňatých a nevydaných pozemků (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 6. 2016, sp. zn. 28 Cdo 155/2016). Při úvaze, lze-li postup žalované ve vztahu ke konkrétnímu restitučnímu nároku hodnotit jako liknavý, je nutno zohlednit i dobu, po kterou zůstává nárok neuspokojeným, kdy nelze odhlížet ani od délky předchozího řízení před pozemkovým úřadem (k tomu opětovně srov. např. shora citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 3767/2009 a sp. zn. 28 Cdo 693/2022). V rámci posuzování důvodnosti žaloby oprávněné osoby na nahrazení projevu vůle k převodu náhradních pozemků je pak nezbytné zohledňovat rovněž veškeré další skutkové okolnosti případu, kdy v tomto směru může mít vliv např. i to, že oprávněná osoba žalovanou upozorňovala na nesprávné ocenění restitučního nároku, že se žalovanou jednala, aktivně se podílela na opatření archiválií za účelem správného ocenění jejího nároku či opatřila znalecký posudek o ceně odňatých a nevydaných pozemků (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 8. 2020, sp. zn. 28 Cdo 1666/2020).
29. V nyní projednávané věci dospěl soud k závěru, že byly naplněny veškeré předpoklady pro to, aby se žalobci mohli domáhat uspokojení jejich nároků žalobou podanou u soudu o uložení

povinnosti žalované převést na ně bezúplatně jimi vybraný náhradní pozemek. V řízení bylo prokázáno, že žalobci žalovanou řádně kontaktovali se žádostí o přecenění jejich restitučních nároků (kdy nesouhlasili se žalovanou evidovanou vyšší nároku cca 4 000 Kč pro každého z nich), na což jim bylo přípisem ze dnů 21. 4. 2020 a 1. 6. 2020 odpovězeno, že o tomto přecenění by mohlo být uvažováno pouze tehdy, pokud by žalobci doložili dokumenty prokazující stavební charakter nevydaného pozemku v době jeho převzetí čsl. státem. Žalobci následně vyvinuli další úsilí, kdy si opatřili potřebné archiválie prokazující stavební charakter části pozemku PK 575 v k. ú. Libochovice (viz dokumenty ze 70. let uvedené výše v rámci skutkových zjištění) a nechali rovněž zpracovat znalecký posudek za účelem jejího náležitého ocenění v cenách určených dle § 28a zákona č 29/1991 Sb. S takto opatřenými podklady se žalobci obrátili na Obvodní soud pro Prahu 3 se žalobou na určení ceny odňatých a nevydaných pozemků v k. ú. Libochovice. Žalovaná přesto, že měla v dané době již k dispozici veškeré takto žalobci opatřené podklady, stavební charakter pozemků i nadále rozporovala a svůj názor změnila až v návaznosti na sdělení předběžného právního názoru soudu, podle něhož byl stavební charakter pozemků předloženými podklady náležitě prokázán. Popsaný postup žalované nelze než hodnotit vůči žalobcům jako liknavý, ba až svévolný, kdy žalovaná jím nepochybně bez ospravedlnitelného důvodu ztěžovala uspokojení nároků jejich nesprávným ohodnocením, tj. nesprávným určením ceny žalobcům odňatých a nevydaných pozemků. Je to právě žalovaná, kdo by se měl snažit vyvinout maximální možné úsilí v rámci uspokojování nároků oprávněných osob, přístup žalované vůči žalobcům byl však zcela opačný, kdy tato nejenom, že nepřipustně přenesla na žalobce povinnost prokazovat stavební charakter části odňatých a nevydaných pozemků, ale i následně, kdy již měla k dispozici celou řadu (žalobci opatřených) podkladů danou skutečnost prokazujících, přesto setrvala na svém původním stanovisku a k jeho změně přistoupila až 9 dnů před vyhlášením rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3, jenž dopředu deklaroval způsob, jímž hodlal ve věci rozhodnout. Nejvyšší soud shledal ve své rozhodovací praxi prvek liknavosti v počínání žalované např. i v takovém případě, kdy tato sama (tzn. bez následně navazujícího soudního sporu) přistoupila k přecenění nároku oprávněné osoby až v návaznosti na jí vyvinutou aktivitu (srov. již výše citované usnesení ze dne 5. 4. 2022, sp. zn. 28 Cdo 693/2022, z něhož plyne, že soudy učinily závěr o liknavosti a svévoli mimo jiné i na podkladě zjištění, že „jen díky aktivitě žalobkyně samotné přistoupila žalovaná v roce 2018 k přecenění nároku ohledně části jednoho z nevydaných pozemků“). Byť v nyní projednávané věci trval soudní spor účastníků o přecenění nároků poměrně krátkou dobu, je soud přesto toho názoru, že prvek liknavosti a svévole je v tomto případě dán, o čemž svědčí všechny shora popsané okolnosti, zejména to, že žalobci museli vyvinout skutečně nemalou snahu (ať už v rámci opatřování příslušných podkladů či související se zahájením soudního řízení o určení ceny pozemku), aby docílili výsledného stavu, tj. toho, že žalovaná nadále eviduje jejich nároky ve správné výši.

30. Soud dále přihlédl rovněž k tomu, že nárok žalobců na náhradu za část odňatých a nevydaných pozemky není v plném rozsahu uspokojen již po dobu více než 30 let, kdy Marie Vrbová uplatnila svůj restituční nárok již v r. 1991. Je sice pravdou, že převážná část tohoto nároku byla vypořádána rozhodnutím pozemkového úřadu ze dne 13. 12. 1991, kterým byla schválena dohoda o vydání pozemků uzavřená dne 30. 10. 1991 mezi Zemědělským družstvem Libochovice a Marií Vrbovou, jak však vyšlo následně v roce 2016 najevo (v souvislosti s obnovou katastrálního operátu v k. ú. Libochovice převodem na digitální katastrální mapu), tímto rozhodnutím nebyl vypořádán restituční nárok jmenované v plném rozsahu, neboť z původně odňatého pozemku PK 575 byla v r. 1975 oddělena část určená pro zástavbu a nově vzniklé pozemky p. č. 614/32, 614/33, 614/34, 614/35 a 614/36 byly převedeny stavebníkům, aniž by byl současně úbytek výměry pozemku PK 575 využitý pro zástavbu vyznačen v souboru popisných informací. Z toho důvodu byla nesprávně evidována výměra pozemku ve zjednodušené evidenci PK 575 a tato byla následně chybně uvedena i v podkladech pro restituci.

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Květoňová.

Jinými slovy – výše uvedenou dohodou mezi Zemědělským družstvem Libochovice a Marií Vrbovou byl uspokojen nárok jmenované v neúplné výši, kdy této nebyla vydána část původního pozemku PK 575 o výměře 901 m², zastavěná již od 70. let minulého století rodinnými domy. Soud je přitom toho názoru, že osobou, která je odpovědná za tento stav, není Marie Vrbová ani její právní nástupci, nýbrž výhradně Česká republika, která zanedbala svou povinnost vést řádně evidenci nemovitého majetku ve státním vlastnictví, v důsledku čehož zůstal nárok Marie Vrbové po dlouhá léta částečně neuspokojen a – nebýt akce digitalizace mapy v k. ú. Libochovice – tento stav by zřejmě přetrvával dodnes. Marie Vrbová mohla jistě důvodně předpokládat, že její nárok byl v roce 1991 vypořádán v plném rozsahu, přičemž nestalo-li se tak (v situaci, kdy právě stát disponoval veškerými podklady o tom, jak bylo s odňatými pozemky po odnětí nakládáno), je nutno tento stav hodnotit jako skutečnost nadále prohlubující prvek liknavosti a svévole v počínání státu vůči Marii Vrbové a jejím nástupcům.

31. Namítala-li žalovaná, že účast žalobců ve dvou veřejných nabídkách neprokazuje dostatečným způsobem jejich dlouhodobou snahu o domožení se svých práv zásadně předpokládaným způsobem, ani této námitce soud nepřisvědčil. S ohledem na vše, co bylo výše vyloženo, je soud toho názoru, že žalobci vyvinutou aktivitu je namíste hodnotit v kontextu dalších okolností případu jako dostatečnou. Není pochyb o tom, že tito se účastnili dvou veřejných nabídek, nabídli v nich v obou případech částky vyšší, než byla minimální vyhlášená cena pozemků, o něž se ucházeli (z toho v jednom případě nabídli dokonce částku téměř 20x vyšší), avšak přesto nebyli úspěšní a požadovaných náhradních pozemků se nedomohli. Lze v daném ohledu poukázat na to, že i Nejvyšší soud v minulosti vyhověl dovolání oprávněných osob v restitučním sporu v situaci, kdy se tito účastnili toliko jedné, resp. dvou veřejných nabídek, a to právě po přihlédnutí k dalším specifickým okolnostem věci – např. k délce řízení před pozemkovým úřadem a době, po níž zůstal nárok oprávněných osob neuspokojen (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 11. 2020, sp. zn. 28 Cdo 2760/2020).
32. Ze všech shora popsaných důvodů dospěl tedy soud k závěru, že žalobcům svědčí právo domáhat se uspokojení jejich práv cestou podání žaloby na nahrazení projevu vůle, a proto se zabýval dalšími okolnostmi podstatnými pro rozhodnutí, zejm. vhodností pozemku p. č. 413/27 v k. ú. Skrbeň k převodu. Podle ustálené soudní praxe platí, že při posuzování „vhodnosti“ pozemku k převodu oprávněné osobě jako pozemku náhradního (§ 11a odst. 1 zákona o půdě) nutno hodnotit, zda převodu nebrání zákonné vyluky uvedené v § 11 odst. 1 zákona o půdě a § 6 zákona č. 503/2012 Sb., či zda nejde o pozemek zatížený právy třetích osob (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2011, sp. zn. 28 Cdo 1568/2011), zda jeho převod není z jiného důvodu zapovězen zákonem (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 1. 2011, sp. zn. 28 Cdo 99/2010, ve vztahu k pozemkům v zastavěném území obce, či rozsudek téhož soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. 28 Cdo 393/2019), zda jej lze zemědělsky obhospodařovat (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 12. 2013, sp. zn. 28 Cdo 592/2013), zda nevzniknou jiné problémy při hospodaření s takovým pozemkem (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2014, sp. zn. 28 Cdo 2462/2014), případně zda nejde o pozemek zastavěný či tvořící součást areálu (srov. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 14. 11. 2017, sp. zn. 28 Cdo 2364/2017, a ze dne 6. 12. 2017, sp. zn. 28 Cdo 4447/2017). Tato hlediska je přitom vždy nutno zkoumat se zřetelem k individuálním skutkovým okolnostem případu a předpoklady pro vydání (popřípadě pro nevydání) každého takového pozemku posuzovat zcela samostatně, byť s přihlédnutím k širším souvislostem konkrétní věci (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 5. 2017, sp. zn. 28 Cdo 5045/2015).
33. Provedeným dokazováním bylo zjištěno, že pozemek p. č. 413/27 v k. ú. Skrbeň je územním plánem obce Skrbeň zařazen do plochy K05 s kódem využití NSzpv a místním názvem Nad Oleškami, která představuje plochu pro revitalizaci, jež má vytvářet pozvolný přechod mezi

zastavěným územím a intenzivně využívanou zemědělskou krajinou. Jeho hlavní využití má spočívat ve tvorbě kompromisně využívaných ekosystémů zprostředkovávajících stabilizující funkci přírodních zón v krajině, přípustným je pak mimo jiné využití plochy pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Plocha má být využívána v souladu s jí přiděleným indexem, což u plochy NSzpv zahrnuje mimo jiné možnost zemědělské produkce na zemědělském půdním fondu s výjimkou velkovýrobních forem obhospodařování, zemědělské využití pro drobné hospodaření a soukromou zeleň včetně výsadby užitkových a okrasných dřevin, stavbu účelových komunikací či stavbu a zařízení veřejné technické infrastruktury. Pozemek je aktuálně využíván pro zemědělské účely, a to společností FARMA Ing. Josef Zatloukal s. r. o. jako orná půda, kdy i z ortofoto mapy je zřejmé, že se jedná o zemědělsky obhospodařované pole. V návaznosti na shora citované závěry judikatury Nejvyššího soudu se tedy soud zabýval tím, zda je u takto specifikovaného pozemku dána některá z překážek bránících jeho převodu na žalobce a dospěl k závěru, že nikoli. Sama žalovaná de facto žádnou z překážek převoditelnosti nenamítala, a to ani ve svém podání ze dne 22. 8. 2022, ani k výslovnému dotazu soudu u jednání dne 12. 10. 2022. Z provedení dokazování nevyplývá, že by byla dána některá z překážek uvedených v § 11 odst. 1 zák. č. 229/1991 Sb. a soud neshledal ani existenci žádné z překážek ve smyslu § 6 zákona č. 503/2012 Sb. Posledně zmíněné ustanovení sice uvádí, že nelze převádět z vlastnictví státu na jiné osoby mimo jiné zemědělské pozemky nebo jejich části určené územním plánem nebo regulačním plánem anebo rozhodnutím o umístění stavby k zastavění veřejně prospěšnými stavbami nebo stavbami dopravní infrastruktury nebo těmito stavbami již zastavěné, avšak s výjimkou zemědělských pozemků určených platnou územně plánovací dokumentací nebo již využitých ke zřízení technické infrastruktury. Z územního plánu obce Skrbeň sice vyplývá, že pozemek p. č. 413/27 je jako součást plochy NSzpv přípustně využitelný pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, stejně tak je však možno jej v souladu s jemu přiděleným indexem využít i pro stavbu a zařízení veřejné technické infrastruktury. Z uvedeného tedy vyplývá, že překážka převoditelnosti uvedená v § 6 odst. 1 písm. b) zák. č. 503/2012 Sb. dána není, stejně jako nebyla zjištěna ani žádná z jiných překážek normovaných tímto ustanovením. Předmětný pozemek je nepochybně možno v souladu s jeho účelovým určením zemědělsky obhospodařovat, ostatně se tak již aktuálně děje, jeho převod není zapovězen z žádného jiného zákonem stanoveného důvodu, při hospodaření s ním by neměly vznikat problémy a není ani zastavěn, ani netvoří součást areálu. Jeho převodu na žalobce proto dle názoru soudu nic nebrání.

34. Ze všech takto vyložených důvodů dospěl proto soud k závěru, že podaná žaloba je v části, v níž se žalobci domáhali bezúplatného převodu pozemku p. č. 413/27 v k. ú. Skrbeň, důvodná, a proto jí v daném rozsahu vyhověl (výroky I., II.). Pouze pro úplnost je namístě uvést, že do výroku nebyla převzata část žalobního návrhu ve znění „vlastnické právo k převáděnému spoluvlastnickému podílu k nemovité věci, včetně jeho součástí a příslušenství, přechází na nabyvatele vkladem do příslušného katastru nemovitostí“. Podle judikatury Nejvyššího soudu platí, že vkladové řízení podle současné úpravy katastrálního zákona má shodné účinky jak v případě soudního rozhodnutí o určení vlastnického práva, tak i soudního rozhodnutí, jež vlastnické právo konstituuje, mezi něž patří rozhodnutí soudu o nahrazení projevu vůle k uzavření smlouvy, například mezi osobou oprávněnou a osobou povinnou; v obou případech se totiž jedná o vklad vlastnického práva na základě veřejné listiny. Smlouvu jako dvou či vícestranný shodný projev vůle jejich účastníků, jenž je právním důvodem vzniku vlastnického práva, je ovšem nezbytné odlišit od smlouvy, kde shoda projevu vůle chybí, a nesouhlas jedné ze stran je nahrazen autoritativním výrokem soudního rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 161 odst. 3 o. s. ř. V takovém případě absentuje podstatný prvek soukromoprávního jednání, svobodný a autonomní projev vůle, který je soudním rozhodnutím nahrazován; nemůže pak být podkladem pro vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí a právním důvodem vzniku vlastnického

práva k nemovité věci smlouva (viz ustanovení § 1105 o. z.), jež postrádá atributy právního jednání ve smyslu soukromého práva (srovnej § 545, § 1724 a § 1725 o. z.), ale pravomocné soudní rozhodnutí, jež vlastnické právo konstituje, a je samo o sobě právním důvodem jeho vzniku a podkladem pro vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí – ovšem s účinky deklaratorními (§ 1114 o. z.) ke dni nabytí právní moci rozsudku, jímž je projev vůle nahrazen (§ 161 odst. 3 o. s. ř.). Vzhledem k tomu, že vlastnické právo k převáděnému pozemku přejde na žalobce okamžikem právní moci rozhodnutí vydaného v tomto řízení, a že následný zápis tohoto práva do katastru nemovitostí bude mít toliko deklaratorní charakter, nebylo namístě shora specifikovanou pasáž žalobního petitu do výroku přebírat, neboť není pravdou, že by vlastnické právo přešlo na nabyvatele právě až zápisem do katastru nemovitostí.

35. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 2, § 146 odst. 2 o. s. ř. Žalobci – zastoupení advokátem – již na počátku řízení věděli, že jim svědčí restituční nárok ve výši 63 070 Kč, přesto učinili předmětem řízení nárok na převod náhradních pozemků o celkové hodnotě 2 150 504,07 Kč. Je sice pravdou, že v tomto typu řízení soud není vázán žalobním petitem, tato skutečnost však bez dalšího neznamená, že nemá být při rozhodování o nákladech řízení přihlíženo k zásadě úspěchu ve věci optikou poměru pozemků v žalobě vymezených a pozemků následně převedených. Žalobci museli do řízení vstupovat již s představou ocenění pozemků, jež žádali převést do svého vlastnictví a ostatně již před zahájením řízení si mohli opatřit znalecký posudek za účelem přesného zjištění jejich hodnoty. To, že ohledně pozemku v k. ú. Bystrovany probíhají rovněž jiná soudní řízení, pak bylo zřejmé z výpisu z katastru nemovitostí, v němž byla tato skutečnost náležitě zaznamenána, stejně jako nařízené předběžné opatření týkající se tohoto pozemku. Soud je toho názoru, že ve věci není dán žádný důvod pro odklon od obecných zásad procesního úspěchu ve věci podle § 142 odst. 2 o. s. ř. a zavinění na částečném zastavení řízení podle § 146 odst. 2 o. s. ř. (k tomu obecně srov. např. závěry usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 8. 2020, sp. zn. III. ÚS 1819/20). Aplikace ustanovení § 142 odst. 3 o. s. ř., upravujícího možnost přiznat plnou náhradu nákladů řízení, záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku, není namístě, když otázku identifikace konkrétních pozemků, které mají být vydány, nelze pokládat za otázku výše, nýbrž základu nároku. Ve světle právě uvedeného lze tedy shrnout: žalobci byli v řízení úspěšní ohledně pozemku v hodnotě 42 070,25 Kč (cca 2% předmětu řízení), neúspěšní byli ohledně pozemku v hodnotě 44 283,82 Kč (cca 2% předmětu řízení) a v důsledku jimi učiněného zpětvzetí bylo řízení zastaveno ohledně pozemků v souhrnné hodnotě 2 064 150 Kč (cca 96 % předmětu řízení). Celkový procesní úspěch žalované činí tedy 96 %, a právě v tomto rozsahu je tedy namístě jí přiznat náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že u žalované státní lze presumovat existenci dostatečného materiálního i personálního vybavení a zabezpečení k tomu, aby byl schopen kvalifikovaně hájit svá práva a zájmy (případně za využití služeb Úřadu pro zastupování státní ve věcech majetkových), aniž by musel využívat právní pomoci advokátů (srov. přim. nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 11. 2010, sp. zn. III. ÚS 2984/09, a ze dne 14. 3. 2013, sp. zn. II. ÚS 376/12), rozhodl pak soud tak, že přiznal žalované pouze náhradu nákladů ve výši náležející nezastoupenému účastníku ve smyslu § 151 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 2 odst. 3 vyhl. č. 254/2015 Sb. Tyto náklady sestávají z paušální náhrady nákladů za 2 úkony, u nichž žalovaná nedoložila výši hotových výdajů jejího zástupce, po 300 Kč dle § 2 odst. 3 vyhl. č. 254/2015 Sb. (písemná vyjádření ze dnů 29. 6. 2022 a 22. 8. 2022) a z doložených hotových výdajů vynaložených v souvislosti se 2 dalšími úkony v celkové výši 1 740 Kč (jízdné vlakem ke dvěma jednáním soudu z Prahy do Olomouce a zpět v celkové výši 1 668 Kč a jízdné MHD Olomouc v celkové výši 72 Kč). Celkem tedy činí náklady žalované částku 2 340 Kč, z čehož 96 % činí 2 246,40 Kč. Soud nepřiznal žalované náhradu za účtované převzetí a přípravu zastoupení, když za takový úkon standardně není nezastoupeným účastníkům náhrada přiznávána, ani za písemné podání ze dne 25. 10. 2022. Tímto podáním byla jednak soudu

sdělena informace o původně evidované výši nároků žalobců, kterou však soud vyžadoval již u jednání dne 12. 10. 2022 a zástupci žalované měla být známa, a dále jím byly soudu opětovně zaslány listinné důkazy, které tvořily již přílohu podání ze dne 19. 8. 2022, pouze opatřené o bližší specifikaci. Náklady vynaložené na tento úkon proto soud nehodnotí jako účelné. Podle ust. § 149 odst. 1 o. s. ř. jsou žalobci povinni zaplatit náhradu nákladů řízení advokátu žalované, a to v obecné pariční lhůtě tří dnů dle ust. § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu Ostrava, pobočka Olomouc, prostřednictvím Okresního soudu v Olomouci. Odvolání je třeba podat ve trojím vyhotovení.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, **může** oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Olomouc 30. listopadu 2022

Mgr. Vanda Spáčilová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Květoňová.

Toto rozhodnutí nabylo ve výroku I. právní moci dne 25.09.2023 a je vykonatelné dne 25.09.2023, ve výroku II. právní moci dne 25.09.2023 a je vykonatelné dne 25.09.2023, ve výroku III. právní moci dne 18.01.2023, ve výroku IV. právní moci dne 18.01.2023. Připojení doložky provedla Hana Květoňová dne 27.09.2023.